

PLACENTOS SIUNTIMO TIRTI INSTRUKCIJA V 1.00

TIRIAMOSIOS MEDŽIAGOS SIUNTIMO INDIKACIJOS.

1. Placenta pilnam (makroskopiniam ir mikroskopiniam) ištyrimui siunčiama esant:

1.1 Vaisiaus patologijai:

Vaisiaus raidos sulėtėjimas (IUGR)(naujagimio svoris <2,5kg)

Nenormalus vaisiaus/placentos svorio santykis

Priešlaikinis gimdymas (<35 sav.)

Pernešiojimas (>42 sav.)

Negyvagimis

Daugiavaisis nėštumas

Bendroji vandenė (hydrops fetus)

Igimtos vaisiaus anomalijos

Rezus nesuderinamumas

Placentos prisitvirtinimo patologija

Placentos atšoka

Placentos formos pokyčiai (placentos navikai, hemoragijos, labai didelė ar maža placenta, infarktai, dangalų spalvos pokyčiai)

Virkštelė su dviem kraujagyslėmis

Priešlaikinis dangalų plyšimas (>36 val.)

1.2 Naujagimio ligoms:

Infekcija (pneumonija, sepsis per 72 val.)

Neurologiniai susirgimai

1.3 Motinos ligoms:

Karčiavimas ir kai motina yra B grupės streptokokų nešiojoja

Preeklampsija, hipertenzija

Diabetas, nėščiųjų diabetas

Motinos kraujo krešėjimo sutrikimai

Metabolinės ligos, autoimuninės ligos, navikai

Oligohidramnionas/polihidramnionas.

2. Placenta gali būti makroskopiškai apžiūrima akušerio ar akušerio-ginekologo, kai nėra klinikinių indikacijų pilnam ištyrimui, **naujagimis ir motina yra sveiki**, tačiau yra:

2.1 Viena virkštelės arterija

2.2 Nekomplikuotas dvynių nėštumas

2.3 Netaisyklinga placentos forma, tačiau nėra tumorų, hemoragijų, infarktų.

2.4 Priešlaikinis membranų plyšimas

2.5 Priešlaikinis gimdymas (34-36 sav.)

2.6 Nėščiųjų diabetas

2.7 RH(-)mama

2.8 Mama B grupės streptokoko nešiojoja

2.9 Nekomplikuota preeklampsija

3. Placentos, į patologijos centrą nesuņčiamos ištyrimui, turi būti aprašomos pagal priede 1 pateiktą makroskopinį aprašymą. **Rekomenduojama šias placentas laikyti 4 °C temperatūroje, nefiksuotas iki 2 sav.** Atsiradus klinikinėms indikacijoms (naujagimio ar motinos patologijai) placenta siunčiama pilnam ištyrimui.

TIRIAMOSIOS MEDŽIAGOS RUOŠIMAS, FIKSAVIMAS.

4. Paimtą tiriamąją medžiagą nedelsiant patalpinti į tinkamai pažymėtą sandarų transportavimo indą su kambario temperatūros 10% neutraliu buferiniu formalino tirpalu (toliau - fiksatoriumi). Fiksatorius turi pilnai apsemti mėginius. Siunčiant tyrimui kelis to paties paciento mėginius (daugiavaisio nėštumo placentas) naudojami atskiri sužymėti transportavimo indai.

5. **Infekuota** TB/ŽIV/HCV/HBC ar kt. infekcinių ligų sukėlėjais tiriamoji medžiaga siunčiama pažymėta specialia žyma „**INFEKCIJOS PAVOJUS!**“, kuria ženklinamos vidinė ir išorinė pakuotės bei siuntimo tirti blankas.

TIRIAMOSIOS MEDŽIAGOS SIUNTIMAS

6. Transportavimui naudojami nedužūs, sandarūs ir talpūs indai, kad histologinis objektas iš visų pusių būtų pakankamai apsemtas fiksatoriumi.

7. Transportavimo indų žymėjimui naudojama atspari skysčiams bei mechaniniams veiksniams etiketė, užpildyta patvarių rašikliu. Etiketėje nurodoma:

7.1. Paciento pavardė ir vardas spausdintinėmis raidėmis, asmens kodas;

7.2. Tyrimą siunčiančios sveikatos priežiūros įstaigos pilnas arba sutrumpintas pavadinimas;

8. Pagal galimybes medžiaga tyrimui į Centrą transportuojama tą pačią dieną arba kitos dienos ryte.

9. Siunčiant į Centrą tiriamąją medžiagą patologijos tyrimui, pildoma [elektroninė siuntimo forma](#), atitinkanti Sveikatos apsaugos ministro patvirtintą siuntimo tirti formą (SAM Forma Nr.014-1-1/a, 2014-12-23 d.). Užpildyta elektroninė siuntimo forma atspausdinama, pasirašoma ir kartu su tiriamąja medžiaga siunčiama tyrimui. Taip pat išlieka galimybė medžiagą patologijos tyrimui siųsti užpildžius popierinę siuntimo tirti formą. Tiriamąją medžiagą galima siųsti ir kurjeriniu paštu žemiau nurodytu Centro adresu.

10. Tiriamosios medžiagos siuntėjas turi galimybę savarankiškai stebėti tyrimo Centre eigą (išsamesnė informacija tel.: 2 72 06 64 ar elektroniniu paštu: tyrimai@vpc.lt).

TIRIAMOSIOS MEDŽIAGOS PRIĖMIMO LAIKAS

Siunčiama tiriamoji medžiaga Valstybiniame patologijos centre priimama pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 7.00 val. iki 17.00 val., penktadieniais nuo 7.00 iki 16.00 val., šeštadieniais – nuo 8 iki 13 val. adresu [P. Baublio 5, Vilnius](#).

BENDRIEJI SIUNTIMO TIRTI PILDYMO REIKALAVIMAI.

Siuntime pažymėti:

1. Vardą, pavardę, asmens kodą, gimimo datą.
2. Siunčiančią įstaigą, gydytoją, jo kontaktus.
3. Naudojamą fiksuojamą būdą;
4. Tyrimui siunčiamų audinių apibūdinimą;
5. Klinikinius ligos duomenis.

INFORMACIJA TEIKIAMA:

el. paštu: info@vpc.lt arba Centro telefonais:
8 5 2477351 (Tiriamosios medžiagos priėmimas);
8 5 2477350 (Informacija).

El. paštu: kokybe@vpc.lt prašome teikti pastabas apie tyrimų kokybę.

Placentos makroskopinis aprašymas

Tyrimo numeris:

Motinos vardas, pavardė, amžius:

Gimdymo data:

Daugiavaisis nėštumas: TAIP/NE DiDi DiMo MoMo

Placentos matmuo : Ilgis: cm Plotis: cm Storis: cm

Placentos svoris (disko): g

Placentos forma: apvali ovali netaisyklinga priedinės skiltys

Virkštelė:

Prisitvirtinimas: centre ekscentrinis kraštinis dangaluose

Ilgis: cm Diametras: cm Kraujagyslių skaičius:

Dvynių:

Tikri mazgai: Taip/Ne

Kiti pakitimai:

Dangalų aprašymas:

Prisitvirtinimas: kraštinis circummarginata circumvallate

Spalva: skaidri/permatomi sunkiai permatomi nepermatomi

Vaisiaus paviršius:

Kiti pakitimai:

Motinos paviršius: pilnas nepilnas fragmentuotas

Kiti pakitimai: krešuliai/krateriai

Pakitimai pjūviuose:

Židiniai pakitimai: Taip/Ne Dydis: % Vieta: kraštinis/ekscentrinis/centrinis/daugiažidininis

Aprašymas:

Difuzinio pakitimo aprašymas: Taip/N